

MARKÉTA ŠICHTAŘOVÁ: HOTOVOSTNÍ PENÍZE DÁVAJÍ SVOBODU

- CZ24 News | 1. dubna 2021

Všichni víme, že štěstí si za peníze nekoupíme. Ne všichni ale víme, že si za ně do značné míry koupíme svobodu. S nimi je život volnější.

Zato to většinou dobře chápou lidé, kteří mají pocit, že svět je třeba regulovat a řídit někým osvíceným, kdo je nadřazený ostatním. To je jeden z hlavních důvodů, proč je v posledních letech takový tlak proti hotovosti.

Jakmile probíhají všechny platby on-line, vzniká digitální stopa. Tím lze nejen bránit kriminální činnosti nebo neplacení daní (což je ještě pochopitelný požadavek), ale také tím lze odstříhnout od peněz nepohodlné lidi (což už je něco pro Velkého bratra).

Své o tom ví britský aktivista, který je znám tím, že jako samozvaný novinář či lépe řečeno youtuber informoval o soudu s pákistánským gangem, který znásilňoval nezletilé dívky. Youtuber, pro mnohé velmi kontroverzní osoba, si tím získal ve virtuálním prostoru velkou pozornost a popularitu. I tu pozitivní, i tu negativní.

A jednoho krásného dne společnost PayPal zajišťující internetové platby oznámila, že youtuberovi už nebude dál zpracovávat jeho platby.

„Jenom se jim nelíbí můj názor a chtějí mě umlčet,“ řekl youtuber.

PayPal kontroval slovy: *„Neprovádíme taková rozhodnutí lehkovážně a tvrdě pracujeme na tom, abychom byli při kontrole účtů PayPal pečliví a spravedliví. Dosažení nezbytné rovnováhy mezi podporou svobodného projevu a otevřeným dialogem a ochranou principů tolerance, rozmanitosti a respektu vůči všem lidem je výzva, se kterou v současné době zápasí mnoho firem.“* Čili krom záplavy slov neřekl vlastně nic.

Nechť si každý rozhodne sám, zda youtuber dělá dobrou práci, či zda je jen populistou-křiklounem, který nerespektuje rozhodnutí soudu; to není předmětem mého zkoumání. Podívejme se na to ale z jiné stránky: Soukromá firma uznávající jisté nové kolektivistické hodnoty se rozhodla, že se stane soudcem, a jinou soukromou osobu, která měla jiný názor a uznávala jiné hodnoty, totiž individualistické, prostě odstříhla od peněz. To by se jí nikdy nepovedlo, kdyby peníze měly svou původní hotovostní podobu. A neřešme, jestli osoba A odstříhne osobu B, nebo B odstříhne A, a za jaký názor – jde o princip, o to, že to nyní už je technicky možné.

To samé vidí i jiní aktivisté a politické strany s nepohodlným názorem. Je vidět ohromný tlak na veškerý monitoring majetku a plateb v ekonomice. A čím méně demokratická země, tím větší tlak na zrušení hotovosti, protože tím lépe se lidé a hlavně političtí odpůrci dostávají pod kontrolu.

Dokonalý monitoring s používáním hotovosti není možný. Velký bratr přitom má v ruce jeden úžasný nástroj, který v kombinaci s bezhotovostními penězi dělá divy. A tím jsou takzvaná velká data. Ta půjde tak zpracovat, že díky nim stát dokáže plánovat vaše finanční výdaje za vás. A když se odchýlíte, budete zralí na fyzickou kontrolu, protože je něco divně.

Zatímco Indie bude expertem na kontrolu nad veškerými platbami, my v Česku budeme nejspíš expertem na buzeraci a dohled. EET byla jen začátkem. Nějakou variantu na EET mají jen v málo zemích světa, takže tady jsme už „napřed“. Covidový pas a aplikace na sledování pohybu kvůli epidemii jsou pokračováním.

Konec hotovosti je dobrý nejen pro diktátora, ale i pro centrální banku, a to nejen v případě, že se rozhodne pro záporné úrokové sazby. Centrální banka s pouze bezhotovostními penězi totiž může ekonomiku líp ovlivňovat. Příkladem může být Řecko či Kypr. Jakmile to vypadalo, že jih Evropy zbankrotuje, uvalily tamní autority regulaci na vklady. Měli jste v bankách peníze, ale vybrat jste si mohli jen malinko. Báli jste se, že o peníze přijedete, ale museli jste je tam nechat a čekat, zda banka padne, nebo ji stát zachrání.

To bylo období, kdy se lidé snažili utéct s majetkem z Řecka. A víte, jak to dopadlo? Když to nebylo možné klasickou cestou, pomohly inovace ve finančnictví. Právě tehdy zažil bitcoin svůj první dramatický růst. Lidé opouštěli standardní ekonomiku skrze kryptoměny. Ty jim daly svobodu. Ale jen dočasně. Pak si toho totiž centrální banky všimly a začaly se zcela vážně zabývat konceptem, jak to udělat, aby v případě nutnosti zabránily propojení mezi klasickými bezhotovostními penězi a kryptoměny – jak zkrátka zakázat transfery peněz do kryptoměn. Dneska už takové mechanismy jsou „pro případ nutnosti“ připravené.

Vedle toho také rostl zájem o to, co je v historii prověřené: o zlato. Zlato vždy jede, když se objeví jakákoliv nejistota a strach. A pokud skutečně vstupujeme do politicky rozbouřené dějinné epochy, jak se mnozí domnívají, zlato ještě má před sebou velkou budoucnost. Vůbec bych se nedivila, kdyby podivné hokus-pokusy některých centrálních bank vedly k tomu, že některé ceny budou v některých obdobích a v některých ekonomikách opět vyjadřovány ve zlatě podobně jako v minulosti!

Dostáváme se tak do paradoxní situace. **Čím víc bude ekonomika digitalizovaná, tím víc si budou lidé uvědomovat, jak velkou hodnotu mají reálná aktiva.**

Tento text cituje pasáže z knihy Šichtařová & Pikora: S androidkou v posteli

Zdroj: <https://pravyprostor.cz/>